

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ- BOLYAI
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Psihopedagogie specială
1.4 Domeniul de studii	Științele educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihopedagogie specială

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Univ. dr. Cristina Bălaș Baconschi						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Carmen David						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					23
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		77			
3.8 Total ore pe semestru		125			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza educațională a dificultăților de învățare • Aplicarea cunoștințelor cu privire la particularitățile proceselor psihice și ale personalității copiilor și adolescenților cu dificultăți de învățare • Intervenția psihopedagogică specifică (compensare – recuperare – terapie) pentru persoanele cu CES • Proiectarea unor programe educative adaptate pentru diverse niveluri și grupuri, proiectare și implementare curriculară, rehabilitare și compensare a persoanelor cu CES • Facilitarea incluziunii școlare, profesionale și sociale a persoanelor cu CES • Utilizarea și adaptarea tehnologiilor de acces pe baza principiilor designului universal în programele de învățare și rehabilitare pentru copiii de vârstă antepreșcolară și școlară, al elevului, studentului și adultului cu nevoi speciale • Proiectarea și realizarea de activități de învățare itinerantă, individualizată, și de consiliere psihopedagogică care să permită performanța în toate ariile de conținut, facilitând integrarea într-o varietate de medii și contexte a copiilor de vârstă antepreșcolară și școlară, al elevului, studentului și adultului cu nevoi speciale. Consiliere psihopedagogică pentru familii având membru persoane cu nevoi speciale
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională fundamentate pe opțiuni valorice explicite în relație cu drepturile și demnitatea persoanelor cu deficiență/handicap. • Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației • Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue • Utilizarea platformelor de e-learning, a învățării de tip blended learning și a bazelor de date internaționale pentru dezvoltarea personală și profesională ;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea de către studenți a noțiunilor de bază privind problematica dificultăților de învățare • Cunoașterea principalelor metode și tehnici de intervenție psihopedagogică în dificultățile de învățare, în vederea asigurării succesului incluziunii
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu principalele relații dintre teoria și practica integrării și orientarea școlară; • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu principalele teorii și modele ale dificultăților de învățare, a principalelor consecințe ale apariției dificultăților de învățare • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu metodele de diagnosticare ale dificultăților de învățare • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu cele mai frecvente forme de dislexie, disgrafie, discalculie precum și a consecințelor acestora în plan școlar și social • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu diferitele taxonomii ale dificultăților de învățare în vederea selecționării acelor care și-au demonstrat validitatea în practică • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu principiile integrării/ incluziunii și modul lor de aplicare prin corelarea lor cu metodele de intervenție psihopedagogică; • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu principiile generale ale prevenției dificultăților de învățare • <input type="checkbox"/> Să familiarizeze studenții cu principiile generale ale compensării și reabilitării psihopedagogice în dificultățile de învățare • <input type="checkbox"/> Să-și însușească principalele metode și tehnici de intervenție

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Definirea și caracterizarea dificultăților de învățare.	prelegerea	
C2. Principalele teorii ale dificultăților de învățare	prelegerea	
C3. Etiologia dificultăților de învățare . Caracteristicile individului cu dificultăți de învățare	Prelegerea Studiul de caz	
C4. Clasificarea dificultăților de învățare	Prelegerea	
C5. Repere psihogenetice ale dificultăților de învățare	Prelegerea Studiul de caz	
C6. Diagnosticul diferențial în cazul dificultăților de învățare.	Studiul de caz	
C7. Factorii socio- afectivi implicați în dificultățile de învățare	Expunerea interactivă	
C8. Sindromul atenției deficitare cu hiperactivitate.	Prelegerea	
C9. Dificultățile de învățare și delicvența juvenilă	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C10. Dificultățile de învățare a citirii. Dislexia	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C11. Dezvoltarea abilităților de citire și de înțelegere a citirii la copiii cu dificultăți lexicale. Strategii de citire orală.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C12. Dificultăți de învățare aferente însușirii și practicii corecte a scrierii. Disgrafia.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C13. Dificultățile de învățare a matematicii.	Expunerea interactivă Studiul de caz	
C14. Câteva direcții pentru însușirea abilităților matematice și pentru evitarea dificultăților de învățare a matematicii. Abordarea educativă a dificultăților de învățare a matematicii.	Expunerea interactivă Studiul de caz	

Bibliografie

Ajuriaguerra, J., Auzias M. (1980), *Scrisul copilului*, vol. I-II, Bucuresti, Editura Didactică si Pedagogică.

Ariel, A. (1992), *Education of Children an Adolescents with Learning Disabilities*, California State University, SUA.

Asociația Reninco România (1999) *Ghid de predare-învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*, București.

Barkley, Russell, A., Ph.D. (1991), *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder: A Chemical Workbook*, The Guilford Press, New York, SUA.

Bender, N. William (1993), *Learning Disabilities: Best Practice for Professionals*, Reed Publishing Inc., SUA.

Diagnostical and Statistical Manual of Mental Disorder, DSM-III-R (1993), Traducere: Dr. Stancu Marin,

editat de Asociația Psihiatrilor Liberi din România.

Dobsen, K.S., Kendall, P.C. (1993), *Psychopathology and Cognition*, Academic Press Inc., London.

Doyle, J. (1996), *Dyslexia an introductory guide*, London, Whurr publishers Ltd..

Grégoire, J., Piérart, B. (1994), *Evaluer les troubles de la lecture*, DeBoeck-Wesmael, Bruxelles, p. 33-51, 105-127, 225-249.

Harris, I., Sipay, E. (1980), *How to increase reading ability*, New York, Loughman Inc.

Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) *Exceptional Learners*, Allyn & Bacon, Massachusetts, p. 160-208.

Kulcsar, T., Preda, V. (1983), *Însușirea citirii și scrierii*, în: *Psihologia Educației și Dezvoltării*, Editura Academiei, București.

Kuhnir, C., Blake, J. (1996), *Cognitive deficit in language impairment*, în: *First Language*, nr. 46, Alpha Academic.

Lerner, J., (1989), *Learning Disabilities. Theories, Diagnosis and Teaching Strategies*, Fifth Edition, Houghton Mifflin, SUA.

Mercer & Mercer (1985), *Teaching Students with Learning Problems*, Toronto, Charles E. Merrill Publishing Company.

Mucchielli, R., Bourcier, A. (1990), *La dyslexie maladie du siècle*, ESF, Paris.

Obrzut, J.E., Hydn, G.W. (1991), *Neuropsychological Foundations of Learning Disabilities; Handbook of Issues, Methods and Practice*, Academic Press Inc., London.

Parker, H.C., Ph., D. (1988), *The ADD Hyperactivity workbook for parents, teachers and kids*, A.D.D., Ware House, Florida, SUA.

Rutherford, J. (1989), *Instrumental Enrichment. A Cognitive System*, în D. Sugden, *Cognitive Approach in Special Education*, The Falmer Press, Philadelphia.

Stevens, S. (1984), *Classroom Success for the Learning Disabled*, John Blair Publish.

Sugden, A.D. (1989), *Skill Generalization and Children with Learning Difficulties*, in D. Sugden, *Cognitive Approach in Special Education*, The Falmer Press, Philadelphia.

Tilstone, Ch. (1995), *Teaching Pupils with Severe Learning Difficulties*, David Fulton Publ., London.

Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*, E.D.P., București.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1. Clarificări terminologice. Discutarea schemei conceptuale Kavale and Forness (2000).	Dezbatere Studiul de caz aplicat	
S2. Teorii/modele explicative ecologice ale dificultăților de învățare.	Expunere interactivă Studiul de caz	
S3. Abordarea dificultăților de învățare din perspectiva teoriei procesării informaționale	Studiul de caz	
S4. Taxonomii ale dificultăților de învățare și implicațiile lor asupra activității profesorului de sprijin	Dezbatere	
S5. Dificultățile de învățare și eșecul școlar; realizarea unei paralele între acestea cu exemplificări pe baza unor studii de caz.	Expunere interactivă	
S6. Instrumente de diagnosticare a dificultăților de învățare din sfera citit- scrisului	Expunere interactivă Studiul de caz Metoda proiectului	
S7. Instrumente de diagnosticare a dificultăților de învățare din sfera matematicii	Expunere interactivă Studiul de caz Metoda proiectului	
S8. Metode și tehnici de reabilitare a copilului cu dificultăți de învățare din sfera cititului	Metoda proiectului	
S9. Metode și tehnici de reabilitare a copilului cu dificultăți de învățare din sfera scrisului	Metoda proiectului	
S10. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera cititului	Metoda proiectului	

S11. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera scrisului	Metoda proiectului	
S12. Metode și tehnici de reabilitare a copilului cu dificultăți de învățare din sfera matematicii	Metoda proiectului	
S13. Modalități de adaptare curriculară și proiectare a intervenției în sfera matematicii	Metoda proiectului	
S14. Prezentarea unor studii de caz care ilustrează întregul demers de abordare a dificultăților de învățare	Studiul de caz	

Bibliografie

- Ajuriaguerra, J., Auzias M. (1980), *Scrisul copilului*, vol. I-II, Bucuresti, Editura Didactică si Pedagogică.
- Burlea, G. (2007). *Tulburările limbajului scris- citit*. București: Polirom.
- Doyle, J. (1996), *Dyslexia an introductory guide*, London, Whurr publishers Ltd..
- Geist, E. (2009). *Children are born Mathematicians – Supporting Mathematical Development, Birth to Age 8*, Columbus: Merrill.
- Hallahan, D.P., Kaufmann, J.M. (1997) *Exceptional Learners*, Allyn & Bacon, Massachusetts.
- Lerner, J., (1989), *Learning Disabilities. Theories, Diagnosis and Teaching Strategies*, Fifth Edition, Houghton Mifflin, SUA.
- M. P. Noel. (2007)(ed.), *Bilan neuropsychologique de l'enfant*, Wavre: Mardaga.
- Mercer & Mercer (1985), *Teaching Students with Learning Problems*, Toronto, Charles E. Merrill Publishing Company.
- Neacsu, I.(1988). *Metodica Predarii Matematicii la Clasele I – IV*, Bucuresti: Ed. Didactica si Pedagogica.
- Păunescu C. (1967). *Tulburările limbajului scris*, Editura Didactică și Pedagogică: București.
- Păunescu, C., Mușu, I.(1984). *Tulburări de limbaj la copil*. București: Editura Medicală.
- Richards, R. (1999). *The Source for Dyslexia and Dysgraphia*, East Moline, IL: Linguisystems.
- Roșan, A., Marcu, S. (coord.). (2007). *Învățăm împreună – repere metodologice în educația incluzivă*. Cluj-Napoca, Ed. Alma Mater.
- Rutherford, J. (1989), *Instrumental Enrichment. A Cognitive System*, în D. Sugden, *Cognitive Approach in Special Education*, The Falmer Press, Philadelphia.
- Sherman, H., Richardson, L., Yard, G. (2009). *Teaching Learners who Struggle with Mathematics - Systematic Intervention and Remediation*, Columbus: Merrill.
- Stevens, S. (1984), *Classroom Success for the Learning Disabled*, John Blair Publish.
- Ungureanu, D. (1998), *Copiii cu dificultăți de învățare*, E.D.P., București.
- Verza, E. (1983). *Disgrafia si terapia ei*, Editura Didactica si Pedagogică: Bucuresti.
- Vianin, P. (2011). *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Cluj- Napoca: ASCR.
- Vrăsmaș, T. (2001). *Învățământul integrat și/sau incluziv*, București: Aramis Print.
- Wagner, R.K., Torgesen, J.K.(1987). The nature of phonological processing and its causal role in the acquisition of reading skills. *Psychological Bulletin*, 101(2): 192- 212).

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile au fost elaborate în conformitate cu nevoile de pregătire a personalului din învățământul special/ integrat, cu standardele ocupaționale ale profesiilor din acest domeniu, dar și în raport cu cele mai noi informații din domeniul dificultăților de învățare

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Raspunsul corect la itemi	examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Sinteză teoretică a principalelor metode și tehnici de reabilitare a dificultăților specifice de învățare, în raport cu criteriul validității		15%
	Analiză curriculară și dezvoltarea unor instrumente informale de evaluare a deprinderilor școlare		15%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Cunoasterea principalelor metode și tehnici de reabilitare a dificultăților specifice de învățare, precum și a instrumentelor informale de evaluare a deprinderilor școlare			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....